

Eftersommer på vej ... Ugebrev nr. 10, 12. august 2002

Man fornemmer det tydeligt: Sommeren er ved at gå på hæld her i Zackenberg og vinden medbringer nye friske dufte af efterår. Men det gør ikke dalen mindre smuk for Aucellaskråningerne, som for halvanden uge siden lyste grønne, er nu pyntet med røde og brune bånd og når man sænker blikket fra horisonten opdager man at alle sommerblomsterne efterhånden er blevet erstattet af et mylder af svampe i alle mulige smukke farver. Men det giver en følelse af tiden og med augusts begyndelse står det klart, at nedtællingen for alvor er begyndt. Det er trist, for det har været fantastisk at opleve sommeren her på Zackenberg Forskningsstation.

Jeg har været her som assistent for Hans Meltofte i BioBasis-programmet. Jeg indsamler leddyry og følger planternes udvikling over sæsonen på mine ugentlige runder til dalens forskellige monitoringsfelter. Leddyrene fanges i nedsænkede plastikskåle; pitfalls, hvori de intetanende falder når de travlt kommer spankulerende mellem tundraens mange tuer. Det er spændende at følge med i indholdet og sammensætningen af dyr i fælderne. For tiden er sommerfugle dominerende. I juni var der rigtig mange edderkopper i og edderkoppernes tidlige fremkomst nød vadefuglene godt af, da de inden æglægningen skulle have fyldt depoterne op igen efter deres lange træk sydfra. På skråningerne fortsætter kampen på liv og død. Det har været en hård kamp i år. I juni så vi næsten dagligt en polarræv som nærmest systematisk tømte fuglerederne på denne side af elven. Men pludselig en dag var det slut og vi har ikke set den siden. Højst sandsynligt har den ikke kunne skaffe føde nok til sine hvalpe, som så er gået til.

Resultatet blev at stort set alle fugleparrene måtte lægge om. For kjoernes vedkommende har det givet et stort pres på lemmingerne. Disse små gnaveres kamp mod kjoerne følger jeg på nærmeste hold og det er desværre sjældent at den falder ud til lemmingernes fordel! Ud over mit BioBasis-arbejde studerer jeg nemlig lemmingeadfærd. Jeg har derfor siden starten af juni fanget lemminger som har fået et lille halsbånd med radiosender på, så jeg kan følge deres færden. De første lemminger fangede jeg inden sneen smeltede og jeg har derfor kunne følge enkelte individers flytning fra deres vinterhabitat i sneen til sommerhabitatet på skråningerne i deres gange under jorden. Jeg har fulgt graviditeter og set ungerne forlade reden efter endt fravæning og igennem mine over hundrede observationstimer har jeg efterhånden fået et ret nært forhold til "mine" lemminger og deres adfærd. Derfor er det trist når jeg gang på gang må rapportere en lemming spurlost forsvundet. Ud af de 18 jeg har mærket er der nu kun 3 tilbage. Kjoerne er simpelthen for hurtige. Det er i hvert fald ikke mod til at kæmpe lemmingerne mangler. Det har jeg måtte sande når de skrigende har kastet sig imod mig med deres ca. 50 g pondus, hvis jeg tilfældigvis lige har stået i vejen! Nej, det er svært ikke at beundre disse små gnavere som overlever under sneen om vinteren og under kjoernes skarpe syn om sommeren!

Vi har fået nye beboere på stationen i denne uge. En flok ravne holder til lige nedenfor og benytter enhver lejlighed til at se nærmere på stationens faciliteter. Især taget af hus 6 har tilsyneladende noget vi andre ikke kan se; Charlotte og Bjarne er i hvert fald gentagne gange blevet vækket af en trampen og buldren når ravnene lige skal tjekke et eller andet. I det hele taget virker det som om at ravnenes tid bare går med at flyve rundt og lave numre. De flyver to eller tre sammen og minder mest af alt om en flok søskende på bagsædet af en lille bil på vej til Sydeuropa. Konstant bider de efter - eller flyver ind i hinanden og det hele foregår under en værre skræppen.

Men modsat ungerne på bagsædet er det nu ret underholdende. Christian er dog lidt uenig for hans undersøgelsesfelter bugner af en masse utroligt spændende søvlglinsende udstyr som ravnene nødvendigvis lige må ned og se nærmere på! Mine markeringsflag bliver også hevet op af jorden eller de nøjes med bare at pille nummeret af; hovedsagen er vist, at de ikke må kunne bruges igen!

Ellers går livet bare sin gang her på stationen. Hans tog af sted i mandags, så nu er vi syv tilbage som bliver til sidste fly. Travlhed hersker for alle har meget der skal nås inden dagene bare er gået. Charlotte er i gang med at opfriske husenes smukke moskusblå farve. Christian kæmper mod skyerne for at kunne få gennemført sine døgnmålinger.

Thomas tæller okser, vadefugle og lemmingereder. Bjarne, Philip og Marc har travlt i logistikken. Men vi når nok det hele for alt fungerer bare! Fredag aften tillod vi os da også at holde fri og tog alle sammen ned i den gamle fangststation. Bjarne havde taget guitaren med og Marc fremtryllede noget lækkert over bålet. Det var en meget dejlig aften og da vi senere vandrede hjem var det som en scene fra en eventyrfilm: Tågen havde lagt sig i dalen, men ovenover lyste de omkringliggende fjeldtoppe strøet med nyfalden sne.

/Line A. Kyhn